
"Książka w kulturze sandomierskiego środowiska kolegiackiego do 1818 roku [The Book in the Sandomierz Collegiate Church Circles until 1818]", Fr. Tomasz Moskał, Lublin 2013 : [recenzja]

Hereditas Monasteriorum 4, 439

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Fr. Tomasz MOSKAL, *Książka w kulturze sandomierskiego środowiska kolegiackiego do 1818 roku [The Book in the Sandomierz Collegiate Church Circles until 1818]*, Lublin: Wydawnictwo KUL, 2013, pp. 342, 66 illustrations, 9 tables, bibliography, list of persons, summary

A thorough monograph, based on exhaustive library and archive research, describing the history of both the library of the Sandomierz Collegiate Church founded in the late 12th century (the library held over 2,000 volumes at the end of the 18th century), and book collections owned by individual canons. In successive chapters the author discusses: *The community of scribes and printers* working for the collegiate church or for the canons, *Methods of acquiring books* (purchases, gifts, wills, collections, exchanges), *Book care* (library rooms, staff, lists and inventories, ownership marks, bindings), *Book use* (borrowing, readership, marginal notes, references, dedications) and *The Book in Sandomierz* (church libraries, including monastic libraries, burghers' and schools' collections, and the fate of books).

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Michel PARISSÉ (red.), *Les Chanoines réguliers. Émergence et expansion (XIe-XIIIe siècles). Actes du sixième colloque international du CERCOR, Le Puy en Velay, 29 juin-1er juillet 2006* (Travaux et Recherche, 19), Saint-Étienne: Publications de l'Université de Saint-Étienne, CERCOR, 2009, ss. 532

Jest to jedna z najważniejszych nowszych publikacji poświęconych złotemu wiekowi kanoników regularnych, porusza bowiem liczne i różnorodne problemy.

Rozpoczyna ją krótki, ale ważny tekst wybitnego znawcy przedmiotu, M. Parisse'a, klarownie wyjaśniający genezę kanonikatu jako takiego (M. Parisse, *Les chanoines avant les chanoines réguliers*, s. 7–11). Następnie J.-L. Lemaître przybliży postaci i dokonania o. Jana Becqueta na polu badań nad kanonikatem regularnym we Francji, z bibliografią jego poświęconych temu zagadnieniu prac (J.-L. Lemaître, *Dom Jean Becquet et la recherche sur les chanoines réguliers en France aux XIe et XIIe siècles*, s. 13–26).

W części pierwszej, dedykowanej narodzinom kanonikatu regularnego (*Émergence*), znajdziemy prace poświęcone jego początkom, do papieża Urbana II (Y. Veyrenche, „*Quia vos estis qui sanctorum patrum vitam probabilem renovatis...*”. *Naissance des chanoines réguliers, jusqu'à Urban II*, s. 29–69), oraz postaci Galfryda z Loroux (J.-H. Foulon, *Un représentant de la spiritualité canoniale au XIIe siècle ? Geoffroy du Loroux († 1158)*, s. 71–115).

W części drugiej, poświęconej działalności i znaczeniu kanoników regularnych oraz temu, co różni ich od mnichów i pierwotnych kanoników (*Entre moines et chanoines = Ani mnisi, ani kanonicy*, dosłownie: *Między mnichami a kanonikami*), znajdziemy prace poświęcone duszpasterstwu (P. Montaubin, *Les chanoines réguliers et le service pastoral (XIe-XIIIe siècles)*, s. 119–157), dobroczynności (F.-O. Touati, « *Aime et fais ce que tu veux* ». *Les chanoines réguliers et la révolution de*